

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยพบหลักฐานการรำรองเง็งว่า รองเง็งมาจากการเต้นรำพื้นเมืองของสเปนและโปรตุเกสโดยเข้ามาแพร่หลายในหมู่เกาะอินโดนีเซีย และแหลมมาลายู เมื่อครั้งเดินทางมาล่าอาณานิคม ชนชาวพื้นเมืองเกิดความนิยมจึงพัฒนาขึ้นเป็นรองเง็ง เมื่อการค้าขายระหว่างไทยกับมาเลเซียมีมากขึ้น รองเง็งก็แพร่หลายเข้ามาสู่สังคมทางตอนใต้ของประเทศไทย ทั้งในหมู่ชนชั้นปกครองและในประชาชนทั่วไปซึ่งรองเง็งเป็นการแสดงที่มีลักษณะเด่น คือ

การแต่งกาย ฝ่ายชายนุ่งกางเกงขายาวกรอมเท้า สวมเสื้อคอกลม ผ้าครึ่งอกแขนยาวสีเดียวกับกางเกงแล้วนุ่งผ้าทับสูงเหนือเข่าเล็กน้อย สวมหมวกหรือโพกผ้า ส่วนฝ่ายหญิงสวมเสื้อคอชวา ผ่าอกตลอด แขนยาว สวมผ้าถุงปาเต๊ะ มีผ้าคล้องคอยาวเหนือเข่า ทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย จะสวมรองเท้าหรือไม่ก็ได้

ดนตรี มีดนตรีที่เป็นเอกลักษณ์ประกอบการแสดงรองเง็ง 4 ชิ้น คือ ไวโอลิน รำมะนา ฉิ่ง และฆ้อง

เพลง มีเพลงหลักใช้ในการรำรองเง็งเฉพาะ 8 เพลง คือ ลากูดูว เลงิง บูโจ๊ะปี่ซัง เมาะอินังชวา จินตาซาอัง เมาะอินังลามา อาเนาะดีดี และบุหงารำไป หรือรุ่มบ้ารองเง็ง

ท่ารำ มีลักษณะเด่น คือ การวางตัวของผู้รำได้แก่ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย คือ ส่วนหน้า ลำตัว และเท้า จะต้องสัมพันธ์กันทั้งหมด เช่นเท้าก้าวไปด้านขวา ลำตัวและหน้าก็ต้องเอียงไปทางด้านขวา

ชาวเลกลุ่มที่ทำการศึกษาวิจัย คือ กลุ่มอูร์กลาไว้ย เป็นชาวเลที่ตั้งถิ่นฐานบนเกาะสิเหร่ หาดราไว้ย แหลมกา บ้านเหนือ และบ้านสะป่า จังหวัดภูเก็ต เกาะพีพี (แหลมตง) เกาะจำ เกาะปู เกาะไหง และเกาะลันตาใหญ่ ซึ่งกระจายอยู่บริเวณบ้านคลองดาว บ้านในไร่ บ้านบ่อแดง บ้านหัวแหลม จังหวัดกระบี่ลงไปจนถึงเกาะอาดัง เกาะหลั้แป๊ะ และเกาะราวี จังหวัดสตูล ชาวเลกลุ่มนี้ใช้ภาษาอูร์กลาไว้ยเป็นภาษาพูด

ข้อเสนอแนะ

การแสดงร้องเงี้ยวชาวเลสมควรแล้วที่จะต้องให้มีผู้เข้าไปอนุรักษ์การแสดงชนิดนี้เอาไว้ไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปมากกว่านี้ เพราะสภาพของสังคมเปลี่ยนแปลงไป ศิลปะและวัฒนธรรมก็ย่อมจะเปลี่ยนไปตามลักษณะของสภาพสิ่งแวดล้อมในสังคมจึงควรอนุรักษ์การแสดงร้องเงี้ยวชาวเลแบบดั้งเดิมเอาไว้ให้นุชนรุ่นหลังได้ดูต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะ

1. หน่วยงานหรือสถาบัน ที่มีส่วนในการอนุรักษ์ส่งเสริมพัฒนาวัฒนธรรมทางนาฏศิลป์ไทย ควรจัดให้มีงบประมาณเข้าไปสนับสนุนพิธีลอยเรือ ให้คงอยู่ประจำกลุ่ม ปีละ 2 ครั้ง เช่นเดิมอาชีพการร่ำร้องเงี้ยวชาวเลจะคงมีอยู่ในจังหวัดภูเก็ต ลีบไปตราบเท่าที่ประชาชน และสังคมภายนอกยังคงเห็นความสำคัญซึ่งศิลปวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยที่เรือกตนเองว่า "ชาวเล" กลุ่มนี้ และการร่ำร้องเงี้ยวชาวเลก็คงมีให้เห็นกันในชุมชนชาวเล ตราบเท่าที่ประชาชนภายในหมู่บ้าน ยังมีความเชื่อในเรื่องขนบานศาลกล่าวต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ตนเคารพนับถือ เพื่อคลบ้นศาลให้สัมฤทธิ์ผลตามที่ต้องการ

2. รูปแบบการร่ำร้องเงี้ยวควรมีการอนุรักษ์ไว้ โดยเฉพาะหน่วยงานราชการ ที่มีความรับผิดชอบทางด้านวัฒนธรรมการแสดง ควรมีโครงการดำริให้การร่ำร้องเงี้ยวชาวเลเป็นรูปแบบการร่ำร้องเงี้ยวโดยแท้ ทั้งทำรำและเครื่องแต่งกาย โดยที่มีให้มีการผสมผสาน เพราะในช่วงเวลาปัจจุบันนี้ เนื่องจากมีบุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการร่ำร้องเงี้ยวชาวเลที่แท้จริง มีชีวิตอยู่

3. การจัดสัมมนา เพื่อเป็นการระดมความคิดจากผู้รู้ ทางด้านศิลปวัฒนธรรมในการค้นหา และรวบรวมวิชาการทางการร่ำร้องเงี้ยวชาวเลจากแหล่งต่าง ๆ โดยมีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประสานงานเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการร่ำร้องเงี้ยวชาวเลที่สมบูรณ์แบบ

4. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุนให้มีการทำวิจัย เรื่องร้องเงี้ยวนาฏศิลป์พื้นบ้านภาคใต้และจัดพิมพ์เผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป

5. ควรมีการเก็บรวบรวมรูปแบบการแสดงด้วยการบันทึกด้วยฟิล์มภาพยนตร์ หรือวิดีโอ แต่ฟิล์มภาพยนตร์จะเก็บอยู่ได้คงทนนานกว่า

6. การใช้เพลงและดนตรีประกอบการรำรองเง็ง เป็นเรื่องที่น่าสนใจและศึกษา หากผู้ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเพลง และดนตรี สำหรับการรำรองเง็ง หรือได้ทำการวิจัยเรื่องดนตรี และเพลงเป็นเฉพาะกรณี เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาจะเป็นการดียิ่ง

7. ความมีการรวบรวมวรรณกรรม หรือตำนานที่เกี่ยวข้องกับ ประเพณีและรูปแบบการรำรองเง็ง ตลอดจนความเชื่อและพิธีกรรม จัดพิมพ์เพื่อเป็นการเผยแพร่และเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้าทางวิชาการด้านตำนาน วรรณศิลป์พื้นเมืองภาคใต้ของไทยสืบไป